

Input fracties 1^e termijn mbt SV Steunpakket Cultuur en erfgoed Corona

D66

Onderstaand de schriftelijke vragen van D66 in eerste termijn betreffende steunfonds, agendapunt 2.2 SV steunfonds Cultuur en Erfgoed:

1. U stelt drie sporen voor. Bij spoor twee op pagina 2 schrijft u: “Het (als Stedelijke Regio Utrecht) samen met het Rijk bijdragen aan de regionale culturele infrastructuur in het kader van de uitvoering van de ‘300 miljoen regeling’ van het ministerie van OCW. Volgens de criteria van het Rijk komen hier vooralsnog alleen Utrechtse en Amersfoortse instellingen voor in aanmerking.” Is de waarneming van D66 juist dat wij als provincie nu het Rijksbeleid gaan sponsoren? Gaan wij nu met provinciaal geld theaters redden die al ruim subsidie van het Rijk ontvangen? U gaat criteria van het Rijk (OC&W) hanteren. Hoe verhouden zich deze criteria met onze eigen Provinciale criteria?
2. Op pagina 3 van het Statenvoorstel schrijft u: “Er wordt een voorbereidend onderzoek gestart naar instellingen die mogelijk in aanmerking komen voor het steunpakket. Hoe lang gaat dit onderzoek duren? Wanneer laat u de instellingen weten of ze in aanmerking komen voor het steunpakket? Kunnen instellingen als zij niet in aanmerking komen voor steun bezwaar aantekenen?”
3. De kleinere (regionale) theaters in de gemeenten Houten, Zeist en Veenendaal maken zich grote zorgen over de verdeling van de middelen uit het steunfonds. D66 voelt dat met hen mee. Deelt u de zorgen van D66? Is het een idee om spoor 2 op te splitsen in een subspoor: grote steden en een subspoor van dorpen en steden in de regio zoals en wat van toepassing is op theaters in Zeist, Baarn, Houten, IJsselstein, Laren, Woerden, Veenendaal, Nieuwegein?
4. Kunt u aangeven op basis van de beperkte middelen welke theaters om strategische keuzes die in het Statenvoorstel worden gemaakt het nu al niet gaan redden/worden afgeschaft? Moeten we daar nu al niet duidelijk en helder over zijn om geen verkeerde verwachtingen te wekken?
5. In de brief van de Stichting Samenwerkende Kasteel Musea Utrecht staat te lezen: “De kasteelmusea willen een beroep doen op het noodfonds om vanaf juni tot – voorlopig – het einde van het jaar 2020 de pool van studenten (ca. 40 – 60) te kunnen bekostigen. Per kasteelmuseum is hiermee een bedrag gemoeid van ca. € 50.000,- en voor POPUP museum Oud Amelisweerd € 10.000,-.”

U schrijft aanvullende informatie te hebben opgevraagd? Wat wijst deze aanvullende informatie uit?

CDA

Graag breng ik onderstaande onder de aandacht van GS

Tijdens de BEM-bijeenkomsten van 8 en 15 april 2020 is aandacht gevraagd voor onder meer de theaters buiten de gemeenten Utrecht en Amersfoort (zoals bijvoorbeeld theaters in Houten, Woerden, Baarn, Veenendaal, Zeist en Nieuwegein). De Gedeputeerde heeft toen aangegeven ook steun aan theaters in de regio in overweging te nemen.

- In onderhavig Statenvoorstel heeft GS de overweging niet verwerkt, althans deze is er niet duidelijk in terug te lezen. Wat is de reden daarvoor?

- Wat is de reden dat GS kiest voor extra steun aan instellingen die reeds in aanmerking komen voor steun vanuit OCW en stedelijke gemeenten?
- Hoe verhoudt deze keuze zich tot de wens voor een provinciaal/regionaal cultuurbeleid?
- In hoeverre is er nagedacht over een spoor 2a (grote steden) en spoor 2b (theaters/instellingen met een regionale functie) variant?

GroenLinks

Allereerst is het belangrijk dat we door het aannemen van 'Voor Jong & Altijd' partnerorganisaties meer zekerheid hebben kunnen geven. Zekerheid die nodig is om ruimte te vinden voor creatieve oplossingen in de nieuwe situatie.

Het is dan ook goed dat via spoor 2 de provincie bijdraagt aan de uitvoering van de '300 miljoen regeling' vanuit het Rijk. Gemeenten hebben het financieel zwaar genoeg. Ondanks dat het artikel in het AD afgelopen weekend voor enige verwarring zorgde, is het goed om te lezen dat we via spoor 3 instellingen met een belangrijke functie op zowel regionaal als lokaal niveau ondersteunen. Hier wordt ook aangegeven dat commerciële cultuur- en erfgoedorganisaties met een regionale functie niet bij voorbaat worden uitgesloten. Een vraag daarover: **wanneer wordt een commerciële organisatie wel/niet ondersteund? Heeft dat vooral te maken met de mate van commercie of bijvoorbeeld de impact op de regio? Hoe ziet gedeputeerde dit.**

De stappen in de uitrol van het steunpakket zijn logisch en zien er goed uit. Heel mooi dat instellingen uit spoor 1 die ondertussen in acute problemen komen, zich tussentijds kunnen melden bij de provincie. Zo kan er aan de ene kant een zorgvuldig steunpakket ontwikkeld worden en aan de andere kant haast geboden worden, wanneer organisaties nu al in de problemen komen. **Hoe gaan we in de tussentijd om met organisaties die onder spoor 3 vallen? Is daar in de verschillende gemeenten al een oplossing voor? Kan daarin worden samengewerkt? Het is begrijpelijk dat de provincie niet voor al deze kosten op kan draaien voor het steunpakket uitgewerkt is, maar is er een risico dat we in de tussentijd waardevolle organisaties kwijt raken?**

GroenLinks vindt nog steeds dat het Rijk echt meer geld uit moet trekken voor de culturele sector. Het is goed dat we dit niet afwachten en zelf hard aan de slag gaan om de sector bij te staan, maar dat laat onverlet dat we op korte termijn meer steun vanuit Den Haag verwachten. Welke rol neemt GS hierin op zich?

Afsluitend: GroenLinks is positief dat de gedeputeerde zo voortvarend aan de slag is gegaan met het bieden van een oplossing voor de problemen in de culturele sector. Afwachten is wat GroenLinks betreft immers niet de oplossing en dat doen GS dan gelukkig ook niet.

SGP

Allereerst een belangrijk procedureel punt. Het proces is wat ons betreft buitengewoon slordig verlopen. De vorige keer dat wij in de commissie over dit steunpakket spraken hebben we de gedeputeerde er al op gewezen dat hij niet actief naar voren moet stappen om in de pers met steunpakketten te pronken die nog niet door de Staten zijn vastgesteld. Het heeft ons buitengewoon gestoord dat er afgelopen week opnieuw een voorschot werd genomen op besluitvorming in de Staten. We waren blij met het voorbehoud dat de gedeputeerde in een bijzin maakte, maar de

algemene lijn was weer helemaal duidelijk: het college heeft iets bedacht en formeel moeten de Staten daar nog over besluiten, maar de buit is in principe binnen. Zo zijn de verhoudingen dus niet. Graag een reflectie.

Inhoudelijk hebben wij grote moeite met dit pakket. Allereerst principieel: toen onze collega's van Forum voor Democratie enkele maanden geleden met het voorstel kwamen om een steunfonds in het leven te roepen voor bedrijven die door Corona in de moeilijkheden komen, was de reactie van het college helder en duidelijk: daar kunnen we niet aan beginnen, bovendien is er een landelijk steunfonds. Wij hadden begrip voor die afweging en konden ons daar goed in vinden. Problematisch wordt het echter als er voor een individuele sector een uitzondering wordt gemaakt. De argumenten die destijds tegen het voorstel van Forum golden, gelden nu onverminderd voor de culturele sector. Het college geeft immers zelf aan: 'Ook instellingen die niet primair onder de provinciale verantwoordelijkheid vallen, komen in aanmerking voornoodsteun.' Waarom dan onderscheid maken en voor een sector toch een uitzondering maken? Wat ons betreft is de keus: of alle sectoren steunen, of geen sectoren. Graag een reflectie van het college en van andere partijen.

Als we de cultuur- en erfgoedsector dan toch gaan steunen, dan lijkt het ons goed dat **vooraf** inzichtelijk wordt gemaakt wat we als provincie minimaal willen behouden. Nu wordt eerst geld beschikbaar gesteld, mag iedereen aanvragen indienen en wordt daarna met 'experts' bekeken wat uitgegeven kan gaan worden. Wij zouden eerst op politiek niveau een discussie willen voeren wat we minimaal in de lucht willen houden, voordat we allerlei experts subsidieaanvragen laten beoordelen.

Meer in detail nog een aantal andere punten:

- We lezen bij de uitwerking van spoor 1 dat de grootste zorgen liggen bij kasteelmusea en festivals. Kasteelmusea begrijpen we, festivals niet. Festivals die kosten hebben gemaakt, zijn toch gedekt door onze subsidies? En festivals die nog geen kosten hadden gemaakt, hoeven nu helemaal geen kosten te maken. Waarom liggen hier dan de grootste zorgen?
- Bij de uitwerking van spoor 2 zien we dat de er in de Stedelijke Regio Utrecht voor is gekozen dat gemeenten minimaal de helft bijdragen van het totale bedrag. Hoe reeel is dat richting gemeenten die massaal in de financiële problemen zitten? En is met deze voorwaarde het hele tweede spoor niet onhaalbaar geworden?
- De uitwerking van spoor 3 is wat ons betreft zo vaag dat alles wat zich aanmeldt zich kan beroepen op de zinsneden die hier zijn opgenomen. Wie bepaalt precies wat van vitaal belang is? Wanneer heeft een instelling een belangrijke functie voor een gemeenschap?
- Hoe borgt het college regionale spreiding? Wat als er bovengemiddeld veel aanmeldingen zijn uit een bepaalde regio, weegt dit criterium dan zo zwaar dat een instelling geluk heeft als het in een minder dik bezaaide regio gevestigd is? Kortom, hoe is dit te kwantificeren?
- Een voorwaarde in spoor 3 waar we ons wel in kunnen vinden is toekomstbestendigheid. We vinden deze echter nog te weinig uitgewerkt. Hoe wordt de toekomstbestendigheid precies beoordeeld? Hoe voorkomt u dat een instelling die u steunt een paar maanden later alsnog failliet gaat door aanhoudende problemen rondom de coronacrisis? Deze vraagt drukt temeer omdat u aangeeft dat er verschillende instrumenten beschikbaar zijn voor instellingen die failliet dreigen te gaan.

Tot slot een opmerking over de dekking van dit voorstel. Deze rammelt. Er wordt gesteld dat 5 ton wordt gedekt uit het onlangs vastgestelde cultuur- en erfgoedprogramma, maar niet uit welk deel van het programma en dus is ook niet helder welke delen van dit programma minder budget krijgen

door de steun die nu wordt gegeven. Het gros van de kosten (5,25 miljoen) wordt heel makkelijk gedekt uit de algemene middelen. Bovendien wordt er daarbij onderscheid gemaakt tussen de kaderbrief en een directe greep uit de algemene middelen. Waarom is niet het hele bedrag via de kaderbrief aangevraagd?

ChristenUnie

De cultuur- en erfgoedsector zit door de Coronacrisis in zwaar weer. De sector ging als eerste 'op slot' en zal ook als een van de laatste sectoren weer open gaan voor publiek. Ook zal het van de sector het nodige vragen om de 1.5 mtr-eis in te regelen in de publieke toegankelijkheid. Diverse brandbrieven en oproepen uit het veld onderstrepen de nijpende situatie waarin ze verkeren.

Het Statenvoorstel Steunfonds Cultuur en erfgoed maakt duidelijk welke keuzes er gemaakt worden, via welke sporen het steunpakket wordt uitgerold en op welke wijze de governance en organisatie wordt ingericht. Het tijdschema lijkt voor nu het hoogst haalbare scenario om het proces en de procedure rondom de noodsteun te realiseren, en de beschikbare middelen (6 mln euro) daadwerkelijk in te zetten. Ook het vervolgproces wordt helder beschreven. Dat maakt dat de ChristenUnie positief staat ten opzichte van het steunpakket.

Resten ons nog een aantal vragen:

1. Klopt het dat de noodsteun ook nadrukkelijk wordt ingezet voor culturele instellingen buiten Utrecht en Amersfoort
2. Kan de vluchtigheid en kwetsbaarheid op de lange termijn een rol spelen in de prioriteitsstelling inzake de verhouding tussen kastelen, musea en theaters enerzijds en festivals anderzijds?
3. Ligt het in de lijn der verwachting dat de provincie, met het oog op de crisis in de sector, met een verzoek tot uitbreiding van het huidige steunpakket naar PS zal komen?

Forum voor Democratie

SV Steunpakket cultuur – en erfgoedsector COVID 19 crisis

Om direct met de deur in huis te vallen zoals het voorstel er nu ligt kan mijn fractie het nu niet steunen. Het is te algemeen en laat veel te veel ruimte over voor interpretatie. Zoals het nu opgeschreven staat, is gelijk aan het noodfonds waar wij al vanaf het begin van de crisis voor hebben gepleit namelijk je maakt geld vrij voor een sector waarvan je weet dat er problemen gaan ontstaan en daarna ga je wel kijken hoe en op welke manier je het geld gaat uitgeven.

Voordat wij kunnen instemmen met het voorstel willen wij inzicht hebben in het volgende:

- (voorlopige) Lijst met instellingen welke in aanmerking kunnen komen voor financiële ondersteuning;
- Er is een lijst met criteria waaraan moet zijn voldaan voordat een instelling financiële ondersteuning krijgt alleen daar willen wij nog extra essentiële criteria aan toevoegen waar mijn fractie vindt dat het aan moet voldoen

- Een instelling moet maximaal gebruik hebben gemaakt van alle financiële regelingen die al beschikbaar zijn;
 - Duidelijk plan waarom en hoeveel geld waar precies voor nodig is.
 - Andere partijen die een financieel belang hebben bij een instelling moeten een duit in het zakje doen zoals de verhuurders van de panden waar de instellingen inzitten die moeten bijvoorbeeld huurkorting aanbieden.
- Wat zijn de criteria om een instelling van vitaal belang te verklaren? Dit is genoemd als criterium en daarmee is meer inzicht nodig hoe dit vorm gaat krijgen.

Graag horen wij de reactie van gedeputeerde op het bovenstaande.

Verder hebben wij de volgende vragen. Er worden drie sporen genoemd. Wat wordt de percentuele verdeling over deze drie sporen? Als dat nog niet duidelijk is een indicatieve verdeling graag.

Bij spoor 2 staat dat de gemeenten minimaal de helft bijdragen van het totale bedrag waarna dat onder uitgewerkt wordt dat de provincie maximaal 25% moet bijdragen. Kan de gedeputeerde deze rekensom verklaren?

Verder lezen we in het AD dat 2/3^e van het pakket bedoeld is voor hulp aan culturele instellingen die van belang zijn voor de provincie. Moet dit niet gewoon 100% zijn?

Graag de reactie van de gedeputeerde hierop.

PvdA

De Partij van de Arbeid-fractie is blij dat het college zo snel in actie is gekomen om de cultuursector de helpende hand te bieden in deze zware tijden. We vinden het terecht dat er ook nadrukkelijk breder wordt gekeken naar instellingen dan alleen naar degenen waarmee de provincie al een relatie heeft. Ook het afwegingskader is in grote lijnen helder. Onze vraag is wel wíe de beslissing neemt of een instelling voor steun in aanmerking komt of niet, want sommige van de criteria zijn enigszins subjectief, wat is bijvoorbeeld een 'bijdrage aan een kwalitatief hoogwaardig aanbod van cultuur en erfgoed?' Ik begrijp dat er advies gevraagd wordt aan externe experts – komt er een soort commissie zoals bij de festivals? En is bij de gevraagde 'matching en commitment van gemeenten een financiële bijdrage een voorwaarde, of kan het ook steun zijn in bijvoorbeeld het gratis ter beschikking stellen van locaties of expertise van ambtenaren? Hoe voorkomen we dan dat gemeenten te makkelijk naar de provincie kijken voor steun? En wat gebeurt er als de 6 miljoen niet toereikend is om alle projecten te steunen die volgens de criteria in aanmerking komen? Is er een 'wie het eerst komt, wie het eerst maalt'-systeem of komt er een deadline?

De PvdA vindt het belangrijk dat diegenen het meest geholpen worden die voor hun inkomen van de cultuursector afhankelijk zijn. Om die reden zouden wij het logisch vinden dat allerlei vrijwillige en hobbyclubs in eerste instantie niet zelfstandig in aanmerking komen voor steun, want die behoren niet tot de culturele infrastructuur. Hoe staat de gedeputeerde hierin?

Veel cultuurorganisaties in de provincie zitten in dezelfde problemen. Wellicht kan de provincie regionale samenwerking faciliteren zodat creatieve oplossingen worden gedeeld en niet ieder theater het wiel opnieuw hoeft uit te vinden? Of zijn er al voldoende initiatieven op dit vlak?

VVD

N.a.v. berichten in de pers en reacties vanuit gemeenten en culturele organisaties die de VVD-fractie heeft ontvangen heeft de VVD-fractie een vraag over de rechtvaardige verdeling van de beschikbare middelen. Er zijn grote zorgen in de provincie dat de beschikbare middelen onvoldoende ten goede komen aan organisaties die niet zijn gevestigd in Utrecht en Amersfoort.

- Eerder heeft de VVD-fractie al ingebracht dat de lokale afweging - en commitment- essentieel zijn, met daarbij de rol voor de provincie om te voorkomen dat er op provinciale schaal gaten vallen in het voorzieningenaanbod. Hoe heeft GS dit geborgd in de verdeling van de middelen over de drie sporen?

- De gedeputeerde heeft eerder al duidelijk gemaakt dat voor de matching met de Rijksmiddelen (de '30 miljoen') maximaal 1,5 miljoen wordt uitgegeven. Een dergelijke afbakening is nog niet gemaakt tussen het eerste en het derde spoor; tussen de organisaties die partner zijn van de provincie en de organisaties die dat niet zijn. Welke criteria hanteert GS om te zorgen dat er evenredig middelen gaan naar de instandhouding van lokale organisaties?

- Welke criteria hanteert GS om te bepalen wanneer een lening of garantie wordt verstrekt en wanneer een subsidie?

- GS heeft terecht aangegeven dat er alleen organisaties worden gesteund die financieel toekomstbestendig zijn. Bedrijfseconomisch zijn daar verschillende opvattingen over als het gaat om subsidie ontvangende organisaties. Wat zijn de afwegingen van GS hierin; wanneer is een organisatie financieel toekomstbestendig?

- Ook het feit dat niet alle organisaties die het wellicht 'verdienen' met deze middelen geholpen zullen kunnen worden, legt extra druk op de transparantie die in normale omstandigheden al van de overheid mag worden verwacht. Hoe wordt naar de Staten gerapporteerd, met overlegging van jaarrekeningen over 2018 en 2019 van gesteunde organisaties?